

Har Gud använt evolutionen?

GÖRAN SCHMIDT

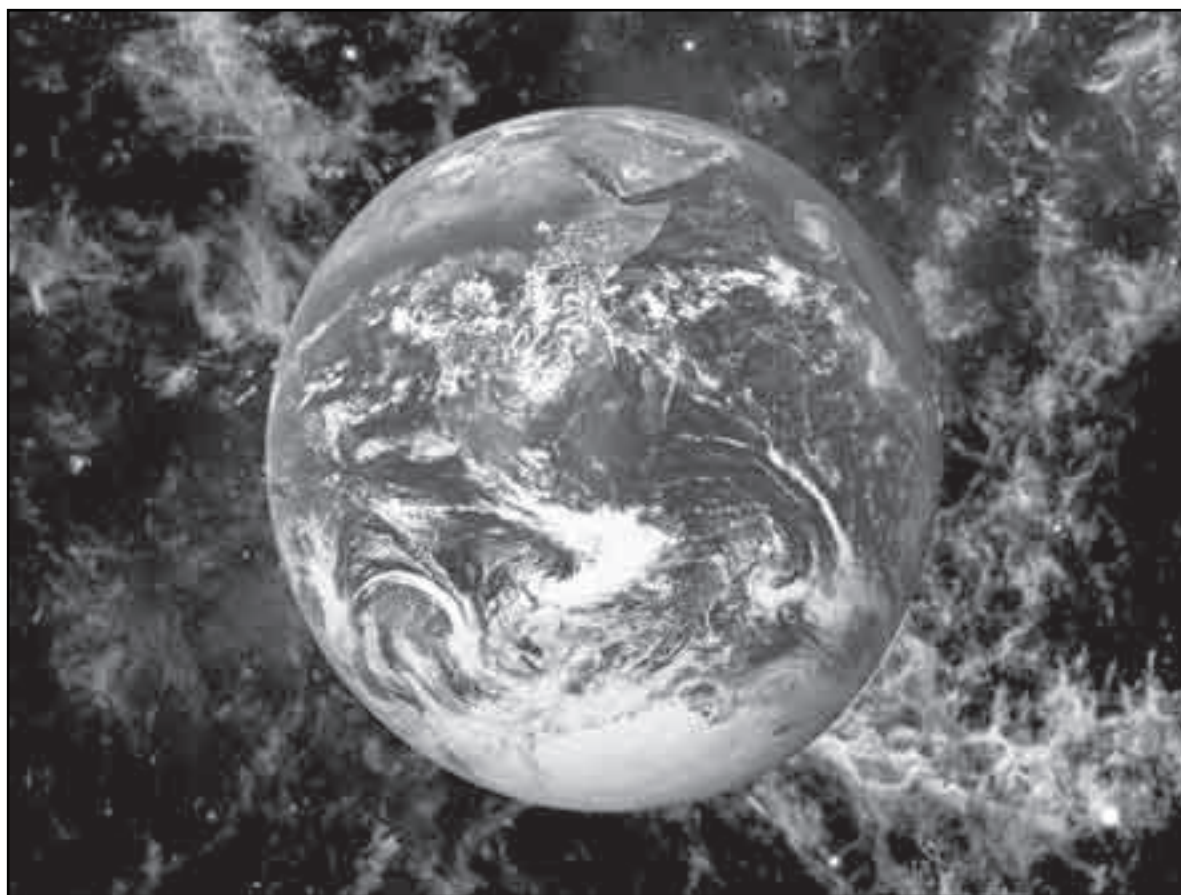
Göran Schmidt inspirerades till denna artikel av en debatt mellan Christer Sturmark, Humanisternas ordförande, och Lars F Eklund, ersättare i Kristdemokraternas partisttyrelse. Lars F Eklunds syn på ursprungsfrågorna är exempel på en hållning som inte är ovanlig bland kristna idag, nämligen att försöka förena evolutionsteorin och tron på att Gud skapat världen. Göran Schmidts artikel är en reflektion över detta.

Det råder delade meningar bland forskare om huruvida det världsalldet vi för tillfället befinner oss i har en startpunkt i tid, se t ex <<http://www.cosmologystatement.org>>. Fast i populärvetenskapliga alster och framför allt skolans läromedel tycks Big Bang-teorin vara allena rådande, liksom i det vetenskapliga etablissemangen. Att sedan somliga hävdar att de extremt lyckliga omständigheter som lett fram till att vi existerar

skulle kunna (bort)förklaras genom att postulera ett oändligt antal tidigare mindre lyckade världsalldar är givetvis en annan sak. Något empiriskt stöd finns ju inte heller för en sådan ståndpunkt. Den antropiska principen blir nog allt svårare att bemöta för renodlade materialister.

På vilket sätt Gud agerar genom sin Ande för att upprätthålla skapelsen får vi nog vänta en obekant tidsrymd på att förstå.

När jag försöker se till helheten av det Du skriver och den litteratur Du rekommenderar får jag intrycket att Du anammat hållningen att Gud har skapat, och möjligen skapar, genom en evolutionär skapelsemetod. En sådan hållning är som Du säger är ganska vanlig i många kristna läger, inte minst inom den katolska kyrkan. Det är också en vanlig hållning bland många, men långt ifrån alla, naturvetare inom Intelligent Design (ID)-rörelsen.

Om Gud finns, kan han då ha skapat som han vill? Och kan han ha gett oss korrekt beskrivning i Bibeln? Och använt sig av ett "kort" tidsperspektiv? Vad säger egentligen de naturvetenskapliga fakta vi har om den möjligheten? Är det bara evolutionisters tolkningar av dessa fakta som inte stämmer med ett tidsperspektiv räknat i tusentals år istället för i miljarder? Foton: NASA.

Gudsbilden och ursprungsfrågorna

Ett sådant förhållningssätt kan vid en första anblick tyckas innebära en fascinerande väg att förena tro och modern vetenskap, och kanske rentav förhållandevis vetenskapligt rumsrent. Men det har också ett pris. I själva verket flera:

För det första är (det min högst personliga reflektion att) det åtminstone inom svensk kristenhet - vilken är den jag känner till - finns ett relativt nära samband mellan Gudsbild/Kristologi och synen på ursprungsfrågorna. I de kristna sammanhang där man har problem med att tänka sig en Gud som har makt att skapa världen på sex dygn har man som regel även svårt att acceptera såväl jungfrufödseln som Jesu underverk och fysiska uppståndelse från de döda (för att nämna några exempel). Och vice versa.

Hur har Gud ingripit i historien?

För det andra: Både "evolutionstroende" kristna och renodlade ID-anhängare har uppenbara problem att definiera på vilket sätt Gud intervenerat med den biologiska världen under evolutionens gång. Ateisten vill gärna få svar på sin relevanta fråga - "Varför blanda in en Gud när evolutionsmekanismerna fungerar alldeles utmärkt utan honom?"

Argumenten för evolutionsteorin

Och det empiriska stödet för evolutionsteorin? Ja, det fossila materialet vittnar emot, den samlade kunskapen om mutationernas påverkan på levande organismerna vittnar emot, informationsteorin vittnar emot, embryologin vittnar emot, o s v, o s v. Och i det avseendet är det ointressant om det är rent materialistiska mekanismer

eller Guds eget finger som styrt evolutionens förlopp - spåren saknas och trovärdiga mekanismer lyser med sin frånvaro. Och när argumenten tryter höjer evolutionsförespråkarna i stället röstläget i debatten.

Hade de biologiska och geologiska argumenten för den biologiska evolutionen varit entydiga och övertygande så skulle ytterst få naturvetenskapligt skolade kristna ha funnit synen på en ung jord relevant, men eftersom så inte är fallet står frågan om livets, jordens och universums ålder öppen. Varför skulle Gud inte kunna skapa ett universum med sken av ålder? Det tar tid för vindruvor att mogna och det tar tid för druvsaften att pressas och lagras och omvandlas till vin och en naturvetare kan säkerligen ange en minsta erfordrad tidsrymd för detta förlopp i termer av ett antal månader. Men Jesus förvandlade vatten till vin på ett ögonblick, trots naturvetarens empiriskt välgrundade resonemang.

Vad är sant och riktigt?

"Min" bibeltolkning må sedan tillhöra en huvudfåra eller ett biflöde i ett historiskt perspektiv - vad som betyder något är givetvis vilken bild av verkligheten som är mest rätt och sann. Att gömma sig i majoritetens folkhav har sällan varit en garanti för en rätt, relevant och sann uppfattning. Detsamma gäller som Du vet även inom politikens område, där ditt (vårt) eget parti pendlar strax över fyraprocentsspårren, inte på grund av partiprogrammets innehåll som sådant, utan i kraft av fördomar och förutfattade meningar som medvetet eller omedvetet odlas och sprids av såväl meningsmotståndare som vanligt folk.

Tidsperspektivet

Om man (ateist som teist) erkänner evolutionen som skapelsemodell accepterar man därmed också de ofattbara tidsrymder som utgör en integrerad del av det evolutionära perspektivet. Och som regel tycks även omvändningen gälla - är man öppen för en bibeltolkning som mytologiserar centrala delar av 1 Mosebok (som skapelseperioden, syndafallet, syndafloeden etc) och introducerar miljarder år som en given del i scenariot, så är man därmed också benägen att anamma den evolutionära förklaringsmodellen. Oavsett om det är det ena eller det andra som är det primära, och oavsett om man accepterar de klassiska evolutionsmekanismerna och argumenten eller ej, så väljer man i regel att sätta sin tilltro till Evolutionen som historiskt faktum.

Utbildning och insikt

För att kunna bedöma trovärdigheten i de naturvetenskapliga argumenten för eller emot biologisk evolution fordras som regel både naturvetenskaplig utbildning i allmänhet och ingående insikt i den evolutionära tankebyggnaden i synnerhet. Och därtill förståelse för vad modern evolutionskritik faktiskt handlar om. Det finns tyvärr mycket färre spelare i den divisionen än man anar. Lyckligtvis är jag övertygad om att desto fler människor - i praktiken alla - har utrustning för att bedöma den viktigaste frågan av alla: finns det en Gud?

Var Jesus naiv?

Jag tycker att även Du tenderar att beskriva frågan på ett förenklat och okritiskt sätt. Augustinus, Thomas av Aquino m fl har givetvis rätt i att det finns bra och dåliga sätt att propagera för Bibeln och den kristna

trons trovärdighet. Det finns minst två diken, där det ena är en "naiv och okritisk hållning" (men var Jesus naiv när han hänvisar till de första människorna och syndafloren som historiska företeelser?) och det andra ett okritiskt anammande av en ohelig allians mellan å ena sidan konsekvensen av en gudlös världsuppfattning (miljarder år av långsamma förändringar) och å andra sidan Bibelns vittnesbörd om en skapelse som fullbordades på den sjunde dagen (således en avslutad skapelseakt).

Även om jag själv förmodar att vi lever i ett ungt universum, och känner mig tämligen övertygad om att människan och jordens övriga livsformer har en historia som kan beskrivas i termer av tusentals snarare än miljarder år, är detta ändå

en fråga som jag helst undviker i dialogen med människor som lever under det evolutionära paradigmet, just därför att tidsfrågan blir en stötesten för dem. Däremot tycker jag att det är en viktig teologisk fråga att diskutera bland kristna bröder och systrar, att rannsaka skälen till varför långa tidsrymder upplevs relevantare än korta. För egen del är jag övertygad om att skälet är inflytandet av den evolutionära – och därmed i praktiken materialistiska världsbild som omger oss.

Mot bakgrund av den evolutionära övertygelsen om universums och livets historia, ter sig ett tidsperspektiv av några få tusen år sedan skapelseveckan som patetiskt och naivt – det är sant – men märk väl, bara gentemot den fonden!

Det är som jag tidigare sagt viktigt att notera att tidsperspektivet är sekundärt, det primära är om evolutionen är en sann eller falsk modell av verkligheten. Är den inte det – ja då är tidsfrågan öppen.

Att det sedan är problematiskt, inte minst politiskt, att stå för något annat än den allmänt vedertagna uppfattningen i det här avseendet har jag förståelse för, men sörjer över.

Jag vill inte på något sätt förringa den insats Du gör i och med att Du vågar dig in i närkamp med "Humanisterna". Jag vet vad det vill säga. All heder. Men jag hade givetvis föredragit om Du inte hade gjort en så tydlig markering mot oss som finns på samma sida som dig i den kampen. •

Göran Schmidt är civilingenjör och adjunkt som numera arbetar som skollärdare i Göteborg. Han föreläser inom området vetenskap och tro.

Nya CD med skapelsekonferenser

Konferensen 2001 med bl a Dr Stuart Burgess

Det är fyra föredrag av Stuart Burgess på skivan, ett av Lennart Ohlsson och en predikan av Mats Molén på söndagsförmiddagen. över sju timmars undervisning på Mp3, för endast 100 kr

Konferensen i Örebro 2005 med bl a Dr Paul Nelson

De fem skivorna från Örebro fördelar sig så att fyra är Paul Nelsons föredrag och den femte är Anders Gärdeborns.

Det första föredraget av Paul Nelson är det han höll för studenterna på Örebro Universitet. Det är inte filmat, men ljudinspelningen är synkroniserat med de Power-Point bilder han visade. På skiva 1 finns också föredraget från lördagseftermiddagen, med videofilm och Power-Pointbilder (som på övriga skivor från Örebro), med titeln "Theology in evolution".

Skiva 2 är föredraget från fredagskvällen "Biological Triangulation", en introduktion till ID.

Skiva 3 är den första delen av det som lördagskvällen avslutades med "Cambrian explosion".

Skiva 4 är den andra delen från lördagskvällen + frågestunden efteråt. Där har vi utökat titeln så den blir "Cambrian Explosion and Cell development".

Skiva nummer 5 är Anders Gärdeborns föredrag, "Skapelse eller evolution?"

Skivorna från Örebro kostar 50 kr/styck om man köper dem en och en, men köper man hela serien 200 kronor och dessutom får man då ett CD-album med på köpet, som rymmer hela 24 skivor.

Sedan tidigare finns också **skapelsekonferensen 2004 i Stockholm med Dr Roger Liebi** på CD. 5 timmars undervisning på Mp3 för 100 kr. Dödahavsrollarna och Bibeln, Språkens uppkomst, Urhistorien I Mosl-II, Evangelisera en sekulariserad kultur – Apg 17.

Från **8:e europeiska skapelsekonferensen på Gullbranna 2003** finns också 27 CD för 50 kr/st eller 1000 kr för alla CD inkl väska. Video med OH-bilder och synkroniserat ljud.

Beställ enklast genom webshopen <http://www.genesis.nu>

Enhetsporto 25 kr vid betalning med kreditkort (bara inom Sverige). Vid annat betalningssätt fraktkostnad enligt Postens lista.

